

Consultatie advies regeringscommissaris prof. mr. M. Scheltema inzake geschilbeslechting in het sociaal domein

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een visuele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

Brief aan de minister van Rechtsbescherming
Drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum: 15 februari 2018
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
telefoonnummer 088 - 361 33 17
kenmerk: 2119073

Inhoud van de brief

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 6 november 2017, kenmerk 2119073, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het advies van regeringscommissaris prof. mr. M. Scheltema inzake geschilbeslechting in het sociaal domein (hierna: advies Scheltema).

De decentralisatie van het sociaal domein beoogt op een nieuwe manier inhoud te geven aan de verhouding tussen burger en overheid. Het is de bedoeling om samen met de betrokken burger na te gaan hoe in zijn specifieke geval tot de beste oplossing kan worden gekomen waarbij een integrale benadering belangrijk is. In het advies Scheltema wordt met name ingegaan op de geschilbeslechting in het sociaal domein als meest urgent juridisch vraagstuk. De rechtsbescherming, zoals die nu in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is geregeld, staat haaks op de bovengenoemde manier van werken aldus het advies.

De Raad stelt het op prijs dat het advies Scheltema aan hem ter advisering is voorgelegd. De problemen, die de Raad in zijn advies over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 deels al voorzag, grijpen diep in in de levens van de betreffende justitiabelen en moeten opgelost worden. Het voorstel geeft een duidelijk beeld van de problemen en is een goede eerste aanzet richting een oplossing daarvan. De Raad hecht

er zeer aan dat hij het concept wetsvoorstel dat te zijner tijd uit het advies Scheltema voortvloeit, ter advisering krijgt voorgelegd zodat hij daar integraal over kan adviseren.

Gezien dit bijzondere geval, waarin geen sprake is van wetgevingsadvisering maar van advisering over een voorstel op hoofdlijnen van de regeringscommissaris, volstaat de Raad met het opnemen van de adviezen van de Centrale Raad van Beroep en de Wetgevingsadviescommissie van het Landelijk Overleg Vakinhoud Bestuursrecht als bijlagen bij zijn advies. Op deze wijze kunt u kennis nemen van de inzichten die binnen het betreffende rechtspraakveld over dit onderwerp bestaan, hetgeen het besluitvormingsproces over dit onderwerp volgens de Raad ten goede kan komen.

In aanvulling op de bijgevoegde adviezen wil de Raad aandacht vragen voor de reikwijdte van de regeling. In het advies Scheltema wordt uitvoerig beschreven welke problemen zich voordoen bij de rechtsbescherming in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015. De reikwijdte van de integrale geschilbeslechting wordt volgens het advies mogelijk uitgebreid met de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs), maar er wordt niet beschreven welke rechtsbeschermingsproblemen zich daar voordoen. De Raad is in algemene zin van mening dat eerst grondig onderzocht moet worden wat de noodzaak en de reikwijdte van integrale geschilbeslechting zou moeten zijn, en wat daarvan dan precies de consequenties zullen zijn. Zo heeft de gemeentelijke schuldhelpverlening niet alleen bestuursrechtelijke, maar ook civiele aspecten die anders zijn en verder reiken dan alleen het in het voorstel besproken aspect van schadevergoeding. Bij de gemeentelijke schuldhelpverlening kunnen immers ook het beschermingsbewind, de ondercuratelestelling, het minnelijk moratorium van artikel 5 Wgs, het dwangakkoord, de verklaring Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp) en de voorlopige voorziening in het kader van de Wsnp een rol spelen.

Tot slot wil de Raad opmerken dat de introductie van een nieuwe procedure mogelijk grote gevolgen voor digitalisering van de rechtspraak en grote werklastconsequentie zou kunnen hebben. De grote effecten ten aanzien van de werklastconsequenties kunnen zich enerzijds voordoen op het gebied van zaaksaantallen (aanzuigende werking) en anderzijds kunnen de zaken complexer zijn ten opzichte van de huidige gemiddelde zaak. Aan de hand van het advies Scheltema kunnen deze gevolgen niet worden berekend. Deze gevolgen zullen in het kader van de wetgevingsadvisering over het concept wetsvoorstel dat uit het advies Scheltema voortvloeit, in kaart worden gebracht en worden berekend.

Hoogachtend,

mr. F.C. Bakker

Voorzitter Raad voor de rechtspraak